

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

30. Dies Aprilis. Avarus nunquam habet: Prodigus nunquam habebit.
Seneca.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](#)

nam, atque adeò hominum societatem omnem confundunt. Si nullam ab altero speres fidem; cur inicitate, vel inter homines vitam agere malis, quā invia solitudine, procul ab omnibus mortalibus? fide enim sublatā, inter feras securior versabere, quā inter mortales. Quā est fides Divinā necessaria pro salute animæ: tam est humana fides necessaria pro incolumitate Reipublicæ. Maneat altâ mente reposum illud, quod sequitur Metrum:

In quo nulla fides; in eotu quomodo fides.

30. DIES APRILIS.

Avarus nunquam habet: Prodigus nunquam habebit. *Seneca.*

Prodigia. I.

DE Avaro postea, nunc de Prodigio. Is nunquam habebit cipes, quia eas extra necessitatem, & contra Honestatem improvidâ levitate, & vae cordis animi stultitiâ, importunâ honoris cupiditate, prodigit. In eos quidem in donando profusos, & sine judicio liberales, quando Socrates incidisset, male iisdem imprecari solebat: quod Gratias virgines, ut scorta prostituerent. Nimurum Gratiae est conferre beneficium, deque liis bene mereri: at improviso consilio, & pueriliter meritate prodigere, non gratiae est, sed proterviae. Izque virgines, & verecundas Gratias deveniunt, beneficentiae, & donorum moderatrices, & ab honestis penatibus eductas in meretricium veluti gane inducit, ut omnibus jam prostare indignissime videantur. Illi igitur asoti, decoctores miserandi, superditi, & perdentes: perdunt enim se, sua, aliena; ho-

ene

Aprilis.

Tessera.

327

enim urgere, & festinare videntur, ut quāni promptissimē omnia sua inaniant, & profundant, cogantque Liberalitatem nepotari. Liberalis homo non dissolutus est nepos, nec discinctus, qui sine confilio ruat, & se, ac sua pessundet. Honestatis causā facit omnia, donat ubi, quando, cui oportet: quibus luxuries ista helluonum caret. (a) *Sapiens* (inquit Seneca) habebit finum facilē, non perforatum, ex quo multa exerant, nūb lexīdat. Vult judicia dispensari omnia, non projici. Quidquid haber, nec custodit sordidē, nec spargit prodigē.

11. Mala hæc ex illo vitio proseminantur. Ex illa continua profusione, necessariō consequitur, ut tandem opes exhaustantur. Neque enim pollut felicitate illā Midæ; ut quidquid tangant, aurum reddant: nec fontes habent argenteos, qui semper exuberent. Hinc fit, ut bonis omnibus dissipatis in morem Evangelici nepotis, egere incipient, & nudi à fortunis in molesta & odioſa inopia versari. Hoc porrō vitium, non est unum, sed varium; non simplex, sed multiplex, ex multis sceleribus compositum. Aristoteles binas illi adjungit comites, Intemperantiam, & Injustitiam. Nam qui decoctor est patrimonii; & nimius in largiendo, est etiam ut plurimum in libidines sumptuosus, & cum gestient lætitia feratur, in eo mentis, & modestiæ naufragio, ad scopulos dulcium voluptatum facile adhærescit. Itaque passim convivia opipara frequentantur, & jucuudæ commissiones, ludus adulatorius, pompa vestium, ludicra sumptuosa, omnium sensuum oblectamenta; uno verbo, Intemperantia adhibetur, ut opum, & familiæ moderatrix; cuius nutu, atq; imperio omnia administratur.

(a) *De vit. beat. c. 23.* X 4 III. Hinc

III. Hinc sequitur Injustitia. Nam cum rem omnem effusè profligaverit, & defecerint opes quibus suæ luxuriæ blandiebatur: tum vi, aut fraude, & indignis, ac illicitis modis rapit alienum, quia non solet in vitæ cursu, boni, & honesti ratione duci; sed impietu quodam animi, se, & sua non cogitantis: hinc reputatâ virtute, non curat unde, & quâ ratione accipiat. Ubi verò injustitia, fraus, libido, maleficiumque dominatur; facile intelligi potest, Numinis timorem abjici, conscientiam profligari, januam aperiri multis, & magnis sceleribus, quæ non modò infamiam, & miserandam egestatem concilient; verum etiam fulmen Divinum evocent ad puniendum. Prudenter idcirco fecerunt Græci, apud quos, lege cautum erat, ut qui patrimonium prodigisset, sepulchro patrio non humaretur. Neque enim in dulci patriæ sinu condillos oportuit, quam dedecorassent; nec parentibus adjungi, quorum manes profusione impiâ violavissent: nec eodem cum liberis ponì tumulo, quos fortunis, & ipsa propè, dicam, vitâ spoliassent. In eodem deinde loco sunt prodigi, quo stulti; ut potè ludibriū civibus, nomini suo macula sempiterna, & indigna familiæ calamitas. In eadem omnes vehuntur navi, cum pueris parvis, cum fatuis, cum furiosis, qui nimis, animo impotenti, nullius mentis, rationis, consili, Curationis ductum, & prudentiam requirunt. Quapropter quisquis timet bonorum, & facultatum naufragium, declinet hunc prodigalitatis scopulum, & evitabit pereundi periculum. Favebit hoc meum theorema:

*Qui plus expendit, quam rerum summa rependit,
Non admiretur, si paupertate gravetur.*

QUO-